

ACTIVITATEA BLOCULUI MUNCITORESC-ȚĂRĂNESC ÎN JUDEȚUL PRAHOVA

CONSTANTIN DOBRESCU, PETRE ȚURLEA

Avîndu-se în vedere că P.C.R. trebuia să activeze începînd cu anul 1924 în ilegalitate, C.C. al partidului comunist a acordat o atenție sporită îmbinării muncii ilegale cu cea legală. În acest context plenara din iulie 1925 a trasat sarcina creerii unor organizații legale, capabile să mobilizeze masele populare pentru înfăptuirea unui larg program de revendicări democratice. Acest deziderat a fost realizat de partidul comunist, prin intermediul Blocului Muncitoresc-Țărănesc, creat în anul 1925 ca organizație de masă legală din care să facă parte comuniștii, social democrații, elemente radicale din partidul țărănesc și din alte organizații democratice. B.M.Ț. s-a dovedit a fi o expresie a politicii partidului pentru înfăptuirea alianței clasei muncitoare cu țărănimea și cu celelalte categorii sociale și a constituit una din cele mai influente formațiuni politice legale conduse de P.C.R., prin intermediul căreia comuniștii au fost permanent prezenți în multiplele manifestări ale vieții social-politice, în interesul maselor populare.

Această organizație a avut un rol important și în lupta pentru refacerea mișcării muncitorești, alături de sindicatele unitare și alte organizații create, conduse sau influențate de P.C.R. Blocul Muncitoresc-Țărănesc a fost creat ca o formațiune de front unic¹.

Programul organizației cuprindea o serie de prevederi care atingeau chestiuni esențiale ale vieții politice în general și ale maselor muncitoare în special; suprimarea generală a stării de asediu, a Consiliilor de război, respectarea Constituției țării, abrogarea legilor antimuncitorești, amnistia generală, eliberarea lui M. Gheorghiu-Bujor, socializarea mării industrii, măsuri împotriva speculei și lipsei de locuințe, libertate pentru organizațiile revoluționare ale proletariatului, desființarea aparatului represiv, garantarea drepturilor naționalităților conlocuitoare, desăvîrșirea reformei agrare, relații de bună vecinătate cu toate popoarele inclusiv cu Rusia Sovietică nerecunoscută în acei ani de majoritatea statelor capitaliste, etc. care interesau mase largi de cetățeni de la sate și orașe². Acest program era elastic și realist totodată, deoarece ținea seama de condițiile istorice concrete din țara noastră și înfăptuirea lui ar fi contribuit la democratizarea reală a vieții politice și sociale.

B.M.Ț. și-a concentrat activitatea în special în centrele cu număr mare de muncitori, în zonele mai dezvoltate pe plan industrial, în ramurile cu pondere importantă în economia națională, astfel încît activitatea sa în rîndurile proletariatului să aibă o eficiență sporită. Așa se explică intensă activitate desfășurată

¹ Florea Dragne, *Blocul muncitoresc țărănesc, în Organizații de masă legale și ilegale create, conduse sau influențate de P.C.R. 1921—1944*, vol. I, Editura Politică, București, 1970, p. 258.

² Ioan Scurtu, *Din viața politică a României. Intemeierea și activitatea Partidului Țărănesc (1912—1926)*, Edit. Litera, București, 1975, p. 137.

în județul Prahova, „care s-a dovedit în epoca de după războiul din 1916—1918 cea mai bună regiune pentru acțiunea de propagandă pentru reușita mișcărilor roșii (revoluționare — *n.n.*)“, și unde „agitatorii socialiști radicali și comuniști au întreținut continuu în masa muncitorească o atmosferă de agitație speculându-se evenimentele politice interne și externe“. De asemenea, documentele relevă faptul că în județul Prahova „penetrația curentelor politice de stînga în masele muncitorești a fost destul de adîncă“² bis.

Organizația prahoveană a B.M.Ț. a luat naștere printre primele pe țară, desfășurînd o bogată activitate în orașele Ploiești, Cîmpina cît și în mediul rural.

Primul Prilej pentru înfăptuirea obiectivelor de luptă stabilite de B.M.Ț. l-a constituit alegerile comunale din 18—20 februarie 1926. În scopul unei mai bune organizări a forțelor de opoziție antiliberale, comuniștii lansează un apel pentru crearea comitetelor de front unic care trebuiau să adreseze secțiunilor locale ale partidelor politice burgheze din opoziție, scrisori prin care să li se propună încheierea unor acorduri electorale pe baza unui program minimal de revendicări. Astfel la 10 noiembrie 1925 s-a încheiat între secțiunea Prahova a partidului socialist și unele sindicate prahovene un acord electoral denumit „Blocul Socialist-Muncitoresc“, cu scopul de a participa la alegerile comunale. Acordul prevedea că părțile își păstrau individualitatea iar blocul va fi condus de un Comitet format din 6 persoane care este similar unui Comitet de front unic, avîndu-se în vedere faptul că se duceau deja tratative între comuniști și socialiști pentru crearea unui astfel de Comitet³.

Blocul socialist-muncitoresc a hotărît să formeze cu secția locală a partidului țărănesc și cu gruparea lui N. Iorga, condusă la Ploiești de prof. D. Munteanu-Rîmnic, o singură listă electorală în vederea alegerilor comunale din februarie 1926, pe baza unui program electoral comun și a principiului egalității de mandate pentru candidatura de primar la Ploiești a arhitectului Toma Solescu⁴ adept al grupării lui N. Iorga. În vederea acestor alegeri au fost depuse 5 liste de candidați⁵. B.M.Ț. va sprijini lista de candidați în frunte cu avocatul și fostul primar al Ploieștiului I. C. Obrocea⁶. Membrii organizației locale a B.M.Ț., ca metalurgistul comunist Gh. Florescu, Ion Nicolescu cismar, Ion Gavrilescu, socialiștii N. Stroescu, Alexandru Dunăreanu, Em. Socor, dr. Ilie Horodniceanu, Ștefan Bontilă, Stroe Ștefan, Bogdan Petre și alții au desfășurat o vie propagandă electorală, reușind „să dezvolte idei comuniste cetățenilor“ din Ploiești. Aceștia au prezentat programul electoral al Blocului și au chemat alegătorii să voteze împotriva listei liberale⁷. La întrunirile opoziției unite din Ploiești s-au întîlnit cu alegătorii și reprezentanți ai B.M.Ț. din București ca Solomon Șain, Alexandru Mihăilescu, S. Margules și alții care au fost trimiși să ajute organele locale ale blocului în timpul campaniei electorale⁸. În noaptea de

² bis Arh. St. Prahova, Fond. nr. 265, dosar 2/1927, f. 23—27, 115.

³ „Ploieștii“ din 15 noiembrie 1925.

⁴ *Ibidem*, din 20 decembrie 1925.

⁵ Arh. St. Prahova, Fond. Primăria Ploiești, dosar 88/1926, f. 10.

⁶ *Ibidem*, Fond. nr. 265, dosar 4/1926, f. 27.

⁷ *Ibidem*, vezi și „Ploieștii“ din 19 februarie 1926.

⁸ S. Cutișteanu, Gh. I. Ioniță, *Electoralatul din România în anii interbelici*, Edit. Dacia, Cluj-Napoca, 1981, p. 96.

17—18 februarie 1926 au fost răspândite prin curțile locuitorilor de la periferia orașului și în incinta Rafinăriei Astra-Română „manifeste de propagandă comunistă și electorală scrise cu roșu care sînt contra partidului liberal”⁹. În vederea alegerilor orașul a fost împărțit în 7 centre de votare și la alegeri au participat 9.872 alegători¹⁰. Cea mai importantă secție de votare a fost secția nr. 3 de la Școala Comercială „Spiru Haret”¹¹. Aici Gh. Florescu, căutînd să „facă propagandă comunistă, a fost împiedicat” și evacuat cu forța din secția de votare de către armată¹². Lista nr. 1 a liberalilor în frunte cu primarul liberal G. Fotescu a obținut 1.002 voturi, lista nr. 2 a naționalilor în frunte cu I. G. Obrocea 1.900 voturi, iar lista nr. 3 în frunte cu naționalul de nuanță tachistă Gogu Zamfirescu, președintele Uniunii Comercianților și Industriașilor din Prahova 1.714 voturi¹³. Ajungîndu-se la balotaj¹⁴, propaganda electorală a continuat. O notă a Poliției din 21 februarie 1926 arăta că „Cetățenii alegători locali în majoritate sînt ostili partidului liberal”¹⁵, pentru ca la 25 februarie 1926 o altă notă să menționeze că „cei mai înfocați propagandiști ai candidatului de opoziție I. G. Obrocea sînt socialiștii și comuniștii”¹⁶. Aceștia au distribuit în ziua de 24 februarie 1926 manifeste ale Blocului, precum și un apel adresat muncitorilor care erau îndemnați să sprijine candidatul opoziției¹⁷. Cei însărcinați să vegheze asupra stării de spirit a populației arătau, într-o notă din 1 martie 1926, că „socialiștii și comuniștii ploieșteni caută să tragă foloase de pe urma recentelor alegeri comune stimulînd muncitorimea să se reorganizeze pe baze mai solide și să-și refacă organizațiile sindicale”¹⁸, pentru a-și impune revendicările sale politice și economice.

De asemenea și la Cîmpina se constituie un „bloc socialist-muncitoresc” pentru alegerile comunale, alcătuit din membrii sindicatului unitar al lucrătorilor metalurgiști și petroliști și cei ai secțiunii locale a partidului socialist¹⁹. Prin participarea activă a B.M.Ț. la alegerile comunale din februarie 1926 „muncitorimea avea astfel în cine să-și pună nădejdea pentru susținerea ei în legătură cu alegerile comunale”²⁰.

Cerîndu-se muncitorilor să facă uz de dreptul lor de vot, ca împreună cu celelalte forțe opoziționiste să pună capăt dominației liberalilor, în organele locale ale aparatului de stat, se avea în vedere realizarea programului electoral al Blocului.

În ciuda măsurilor luate de autorități, care sprijineau candidații liberali, împotriva alegătorilor și în condiții incomparabil inferioare în care și-a desfășurat

⁹ Arh. St. Prahova, Fond. nr. 265, dosar 3/1926, f. 21.

¹⁰ *Ibidem*, Fond. Primăria Ploiești, dosar 89/1926, f. 7.

¹¹ *Ibidem*, Fond. nr. 265, dosar 4/1926, f. 27.

¹² *Ibidem*.

¹³ *Ibidem*, Fond. Primăria Ploiești, dosar 89/1926, f. 7.

¹⁴ *Ibidem*.

¹⁵ *Ibidem*, Fond. nr. 265, dosar 4/1926, f. 1.

¹⁶ *Ibidem*, f. 2.

¹⁷ *Ibidem*, f. 11.

¹⁸ *Ibidem*, f. 2.

¹⁹ „Viața Muncitoare” din 10 ianuarie 1926.

²⁰ *Ibidem*, din 23 octombrie 1925.

șurat propaganda electorală atît B.M.Ț., cît și opoziția unită²¹, listele de candidați ale opoziției unite reușesc să iasă învingătoare.

Prin decizia nr. 10610 a Ministerului de Interne din 1 aprilie 1926 se constituie Consiliul Comunal Ploiești format din 40 consilieri printre care Toma Socolescu, I. A. Basarabescu, Cristel Ceaușoglu și alții și se confirmă ca primar I. G. Obrocea²². Drept urmare a tacticii preconizate de comuniști, comitetele de front unic, de pe lîngă B.M.Ț., reușesc să trimită 27 reprezentanți în Consiliile Comunale pe întreaga țară, printre care și la Ploiești²³.

În Consiliul Comunal membrii B.M.Ț. vor determina organele locale să adopte unele măsuri în favoarea maselor exploatate, vor opune rezistență cînd se încerca inițierea unor măsuri care loveau în interesele maselor largi de cetățeni. Astfel Ilie Stroescu luînd cuvîntul în ședința Consiliului Comunal Ploiești, în calitate de Consilier, a criticat administrația orașului că nu a luat nici o măsură de îmbunătățire edilitară a Cartierului Tabaci „care n-are pavaj, lumină, nimic absolut”²⁴. De asemenea, în ședințele din aprilie 1926 ale Consiliului Comunal s-a cerut accelerarea împrumutării demobilizaților cu loturi de case în cartierul Bereasca, precum și îmbunătățirea alimentării cu apă a orașului²⁵.

În ziua de 18 aprilie 1926 va avea loc la Turnu Severin, în sala „Casa Poporului”, o Conferință a comitetelor de acțiune ale B.M.Ț., unde s-a ales un Comitet Central care să coordoneze activitatea B.M.Ț. la nivel național, stabilind programul și semnul electoral, precum și o rezoluție în care se fixa orientarea B.M.Ț. în raporturile sale cu alte organizații politice, tactice în campaniile electorale. Comitetul de acțiune din Ploiești neputînd participa a trimis o adeziune la Conferință²⁶.

În săptămînilor următoare Conferinței, organizația prahoveană a B.M.Ț. a fost confruntată cu o nouă campanie electorală, determinată de dizolvarea parlamentului și convocarea corpului electoral după venirea la putere a guvernului condus de Alexandru Averescu. În cadrul campaniei electorale în vederea alegerilor generale din mai 1926 B.M.Ț. a organizat în Prahova numeroase mitinguri electorale unde candidații Blocului au expus alegătorilor programul adoptat la Turnu Severin.

La 12 mai 1926 B.M.Ț. a depus la Tribunalul Prahova lista nr. 4 cu candidații B.M.Ț. în frunte cu Gheorghe Florescu care cuprindea 8 persoane printre care și săteanul M. Lambru din Pleașa²⁷. Autoritățile au căutat să îngrădească libertatea de acțiune a candidaților B.M.Ț. Astfel întrunirea din 16 mai 1926 ținută la Sala Sindicatului din Ploiești a fost împiedicată de Poliție care a împrăștiat pe cei 80 de muncitori membri ai B.M.Ț. sub motivul că „acești muncitori sub masca sindicatului nu fac decît politică comunistă”²⁸. Cu această ocazie

²¹ Arh. St. Prahova, Fond. Prefectura Prahova, dosar 16/1926, f. 54.

²² *Ibidem*, dosar 14/1926, f. 6.

²³ S. Cutișteanu, Gh. I. Ioniță, *op. cit.*, p. 76.

²⁴ Arh. St. Prahova, Fond. Primăria Ploiești, dosar 1/1926, f. 22.

²⁵ *Ibidem*.

²⁶ Florea Dagne, *op. cit.*

²⁷ Arh. St. Prahova, Fond. Prefectura Prahova, dosar 14/1926, f. 43.

²⁸ *Ibidem*, Fond. Chestura Poliției Ploiești, dosar 116/1926, f. 197.

s-au confiscat 141 de manifeste ale B.M.Ț., iar comunistul Gh. Florescu care conducea această întrunire a fost pus sub urmărire²⁹.

Anul 1926 prilejuiește comuniștilor, B.M.Ț. și tuturor muncitorilor ploieșteni comemorarea a 12 ani de la moartea lui Ștefan Gheorghiu „una din figurile cele mai mărețe ale muncitorimii, regretat de tot ce este muncitor“³⁰. Cu acest prilej au venit la cimitirul Bolovani din Ploiești peste 500 muncitori membri ai B.M.Ț., sindicatelor unitare și delegați din București. Poliția din Ploiești raporta că vorbitorii „au îndemnat pe tinerii muncitori de astăzi să fie uniți la muncă, iar ziua când se va suna alarma să fie pregătiți de luptă“³¹. Tot în acest an muncitorii ploieșteni au condamnat teroarea dezlănțuită de regimul fascist mussolinian împotriva clasei muncitoare italiene și a organizațiilor sale, manifestându-și solidaritatea cu lupta antifasciștilor italieni. Astfel la Ploiești s-a organizat de către B.M.Ț. și sindicatele muncitorești o acțiune de comemorare a fruntașului socialist italian Giacomo Matteoti asasinat de fasciști³².

Organizația prahoveană a B.M.Ț. a desfășurat o bogată activitate electorală printre muncitori și țărani editând afișe și manifeste electorale. Acestea pătrundeau la sate și cu ajutorul unor localnici care aveau legături cu mișcarea muncitorească, a muncitorilor comuniști ce păstrau un viu contact cu satul natal. Pentru a face cunoscut țăranilor alegători programul Blocului Muncitoresc-Țărănesc muncitorii ploieșteni plecau în propagandă spre satele învecinate ca Fulga, Isovoarele, Pleașa, Mislea etc.³³. În cadrul întrunirilor electorale de la Ploiești și Cimpina, cât și în restul județului se distribuiau ziarele „Dezrobirea“, „Viața muncitoare“ și „Înainte“, se vindeau timbre pentru susținerea campaniei electorale, se colectau bani pentru ajutorarea celor închiși³⁴.

În legătură cu propaganda B.M.Ț. Poliția orașului Ploiești arăta: „comuniștii din Ploiești care activează sub numele Blocul Muncitoresc-Țărănesc, având în vedere strictele supravegheri în activitatea lor din partea Poliției, au hotărât ca împărțirea manifestelor și afișelor de propagandă electorală să se facă de femei“³⁵. Cu ocazia unei razii efectuate de Poliție, a fost prinsă Sofia Burghilea cu 100 manifeste pe care încerca să le împartă muncitorilor de la Rafinăria „Vega“ din Ploiești³⁶.

B.M.Ț. a sprijinit activ și acțiunile revendicative țărănești din Prahova îndreptate împotriva impozitelor împovăraătoare și a abuzurilor autorităților, cum este cazul sătenilor din comuna Ploieștiori care „sînt nemulțumiți că împroprietărirea la acea comună nu s-a făcut cum trebuie“³⁷.

²⁹ *Ibidem.*

³⁰ *Ibidem*, f. 97.

³¹ *Ibidem.*

³² *Ibidem*, f. 233.

³³ S. Cutișteanu, Gh. I. Ioniță, *op. cit.*, p. 102.

³⁴ M. C. Stănescu, *Mișcarea muncitorească din România în anii 1924—1928*, Edit. Științifică și Enciclopedică, București, 1981, p. 81.

³⁵ Arh. St. Prahova, Fond. Chestura Poliției Ploiești, dosar 111/1926, f. 135.

³⁶ *Ibidem.*

³⁷ *Ibidem*, Fond. Prefectura Prahova, dosar 21/1927, f. 26.

În vederea alegerilor din 25 mai 1926 autoritățile prahovene vor lua severe măsuri de ordine și siguranță prin scoaterea din cazărmi a unor importante efective ale regimentului 32 și 7 infanterie, mobilizând întregul aparat administrativ și represiv³⁸.

În ciuda ingerințelor electorale ale guvernului consemnate și de unii oameni politici ai vremii³⁹, B.M.Ț. a obținut în alegerile din 25 mai 1926, desfășurate sub girul politic al generalului Al. Averescu, 39.383 voturi din care 814 în Prahova, iar Federația Partidelor Socialiste 40.594 voturi⁴⁰. Aceasta constituie un adevărat succes dacă ținem seama de condițiile grele în care s-au desfășurat alegerile pentru organizațiile revoluționare ale proletariatului.

Reprezentanții B.M.Ț. din Prahova, datorită condițiilor grele în care își desfășurau propaganda electorală, mergeau la sate sub pretextul exercitării unor meserii sau deghizați ca turiști etc.⁴¹.

La Cîmpina, în momentul în care s-a încercat împiedicarea depunerii listelor de candidați ai B.M.Ț. la Judecătoria locală sau pătrunderea candidaților acestei organizații în sălile de vot, au intervenit prompt muncitorii petroliști⁴². Tot la Cîmpina manifestele electorale ale B.M.Ț. erau rupte sau confiscate. Astfel un „număr de 400 de manifeste ale B.M.Ț. au fost ridicate și confiscate de la zidarul Ilie Brănișteanu membru al B.M.Ț. din Cîmpina“⁴³.

Atît la Cîmpina cît și la Ploiești, din ordinul ministrului de interne, autoritățile luau măsuri de confiscare a ziarului „Înainte“ și a broșurii „Programul Blocului Muncitoresc Țărănesc“ susținîndu-se că acestea au „caracter subversiv“⁴⁴.

La Cîmpina „regiune eminentă industrială și cu o masă muncitorească reprezentînd mii de oameni“, B.M.Ț. — arată documentele — are „simpatizanți foarte numeroși printre care Olimpiu Georgescu și Ion Marinescu bine cunoscuți pentru ideile lor comuniste“⁴⁵.

După alegerile din 1926, un moment de intensificare a muncii sale politice l-a constituit alegerile generale din 7 iulie 1927, cînd, imediat după căderea guvernului Averescu, ca și celelalte grupări politice din țară, B.M.Ț. a început o intensă campanie electorală, deoarece vedea în aceste alegeri un „minutat prilej de luptă“ împotriva guvernului liberal proaspăt instaurat și o posibilitate pentru „cucerirea tuturor revendicărilor necesare maselor muncitoare de la sate și orașe“⁴⁶ și totodată pentru a lua poziție împotriva condițiilor grele de muncă și viață ale petroliștilor de la societățile petrolifere, între care „Româno-Americană“, „Steaua Română“⁴⁷.

³⁸ *Ibidem*, dosar 14/1926, f. 424.

³⁹ M. Petreanu, *Partidul Comunist Român în viața politică a României în anii 1921—1933. Momente și semnificații*, în „Anale de Istorie“ nr. 4/1972, p. 81.

⁴⁰ „Înainte“, din 12 iunie 1926.

⁴¹ Arh. St. Prahova, Fond. nr. 265, dosar 3/1926, f. 4.

⁴² *Ibidem*, dosar 2/1927, f. 23.

⁴³ *Ibidem*, dosar 2/1928, f. 2; dosar 8/1928, f. 15; dosar 4/1931, f. 25.

⁴⁴ *Ibidem*, dosar 7/1926, f. 19, Arh. St. București, Fond. Ministerul Afacerilor Interne, dosar 605/1927, f. 180; vezi și ziarul „Înainte“ din 13 decembrie 1928.

⁴⁵ Arh. St. Prahova, Fond. nr. 265, dosar 3/1927, ff. 38, 115; dosar 3/1927, f. 23.

⁴⁶ „Înainte“ din 12 iunie 1927.

⁴⁷ Arh. St. Prahova, Fond. nr. 265, dosar 5/1926, f. 184.

În Prahova din cele 7 liste electorale, depuse la Tribunalul Județean, ultima era a B.M.Ț.⁴⁸. Candidații acestei organizații erau Nicolae Marian, secretar general al Consiliului General al Sindicatelor Unitare, S. Margulis, Gh. Florescu, N. Lambru-Pleașa și St. Stroe⁴⁹. În vederea acestor alegeri comuniștii vor colabora cu național-țărăniștii locali conduși de Dr. Filuță Popescu, precum și cu socialiștii, formînd un Comitet de front unic, după cum consemnează o notă a poliției din 12 aprilie 1927⁵⁰.

În timpul campaniei electorale pentru alegerile generale din 7 iulie 1927 autoritățile au căutat să împiedice propaganda B.M.Ț., fapt relevat de această organizație prin petiția adresată ministrului de interne prin care reclamă că la Ploiești „o întrunire a Blocului a fost împiedicată și nu s-a putut deschide decît după 3 ore de pertractări cu Siguranța”⁵¹. Totodată s-a trimis și o delegație la Ministerul de Interne care să protesteze verbal împotriva împiedicării acestei întruniri⁵². Motivul pentru care era împiedicată întrunirea de la sala „Eliseu” era formulată de șeful Siguranței locale astfel: „Aveți manifeste subversive și de aceea nu puteți ține adunarea”⁵³. Cu ocazia acestei întruniri, care de fapt deschidea campania electorală a B.M.Ț. în Prahova, se trimite o telegramă către primul ministru prin care se „Protestează împotriva abuzurilor autorităților polițienești de a opri întrunirea noastră. Cerem încetarea ilegalităților făcînd răspunzător guvernul de toate aceste mijloace, care răpesc libertatea de întrunire a maselor muncitoare”⁵⁴.

Cu ocazia întrunirii electorale din 3 iulie 1927, de la sala „Eliseu”, participă și Alexandru Mihăilescu, secretarul general al B.M.Ț.⁵⁵, iar Gh. Florescu, muncitor petrolist candidat al B.M.Ț., arată situația grea a maselor nevoiașe de la sate și orașe, după care protestează împotriva scoaterii în afara legii a P.C.R., cerînd legalizarea acestuia, arătînd că „masele muncitoare se strîng, astăzi, cu încredere, în jurul Blocului Muncitoresc-Țărănesc în care au deplină încredere”, că va lupta pentru înfăptuirea dezideratelor acestora⁵⁶.

Activitatea sindicatelor unitare și a B.M.Ț. în Prahova era împiedicată de autorități, deoarece aceasta dăduse deja rezultate pozitive reușind să întretină „o continuă agitație printre muncitori, deocamdată în centrele mai importante (industriale — n.n.) din județ și să înscrie în rînduri un mare număr” de noi aderenți⁵⁷.

⁴⁸ *Dezbaterile Adunări Deputaților din 7 octombrie 1927*, p. 198 (în continuare se va cita prin sigla D.A.D.).

⁴⁹ „Înainte” din 26 iunie 1927.

⁵⁰ Arh. St. Prahova, Fond. nr. 265, dosar 7/1926—1927, f. 254.

⁵¹ Arh. St. București, Fond. Ministerul Afacerilor Interne, dosar 605/1927, f. 1.

⁵² „Înainte”, din 26 iunie 1927.

⁵³ *Ibidem*.

⁵⁴ *Ibidem*.

⁵⁵ M. C. Stănescu, *op. cit.*, p. 92.

⁵⁶ *Izvoare istorice prahovene, I, Contribuții la istoria mișcării muncitorești 1918—1928*, Ploiești, 1975, p. 23 (în continuare se va cita *Izvoare istorice prahovene...*).

⁵⁷ Arh. St. Prahova, Fond. nr. 265, dosar 5/1926, f. 184.

La Conferința B.M.Ț. care a avut loc la București între 12—14 iunie 1927 au participat și delegați din Ploiești, printre care și Valeriu Vlase⁵⁸. Această conferință a adoptat programul electoral al B.M.Ț., care era de fapt același din 1926, precum și un document prin care se cerea amnistie generală pentru toți deținuții politici condamnați pentru activități și acțiuni revoluționare⁵⁹.

La întrunirile B.M.Ț., sindicatelor unitare, organizate la Ploiești sau în centrele industriale ale județului, participau numeroși cetățeni membrii sau simpatizanți, țărani din comunele din jurul orașului Ploiești, fapt care făcea ca sala „Eliseu“ să fie prea mică pentru marea număr de participanți⁶⁰. Însăși autoritățile crau nevoite să admită că activitatea revoluționară a B.M.Ț. „este mult apreciată de muncitorimea prahoveană“⁶¹ dar și de locuitorii satelor, deoarece în cadrul întrunirilor electorale se cerea exproprierea moșiilor pînă la 50 ha. și „predarea și distribuirea acestui pămînt țărănimii muncitoare și sub controlul ei“⁶².

Cu toate că alegerile generale din iulie 1927 s-au desfășurat în condiții nefavorabile pentru organizațiile revoluționare ale muncitorilor, totuși B.M.Ț. a obținut în Prahova 428 voturi⁶³. O bogată activitate va desfășura B.M.Ț. în cursul anului următor, în vederea alegerilor din decembrie 1928.

În vederea campaniei electorale din noiembrie — decembrie 1928, comunistii, uteciștii, militanții ai B.M.Ț. au străbătut orașele și satele prahovene unde au expus programul B.M.Ț. Cu ocazia întrunirilor electorale organizate la Ploiești au participat rădiști de la centru și din localitate ca: Gh. Florescu, Ion Niculescu, Marin Răduță, N. Burghelea, Stroe Ștefan, Dumitru Șerban, N. Lambru — Pleașa, sondașul Ilie Gheorghiu — Scorțeni, N. Popescu — Dorneanu din centrul B.M.Ț.⁶⁴

La întrunirea și Conferința regională Prahova a B.M.Ț. din 25 noiembrie 1928, desfășurată la sala „Eliseu“, au participat peste 300 de persoane, precum și delegați din Ploiești, Cîmpina, Mislea, Runcu, Moreni și Pleașa⁶⁵. În cuvîntul său N. Lambru din Pleașa arăta situația grea a țărănimii sărace și sublinia necesitatea desăvîrșirii reformei agrare, arătînd că „Este de datoria muncitorilor să vină de la orașe pe la sate și să spună țăranilor că singura lor scăpare este numai alipirea la Blocul Muncitoresc — Țărănesc. Mizeria se va mîntui prin lupta lor unită și să nu aștepte nimic de la național-țărăniști“⁶⁶. N. Popescu-Dorneanu, secretar general al Blocului Muncitoresc — Țărănesc, își exprima la această Conferință satisfacția că în lupta dusă de B.M.Ț. masele populare din Prahova sînt „alături de noi“, iar Ilie Gheorghiu, după ce a relevat situația grea a muncitorilor prahoveni, constata că: „...nicăieri nu este mai multă suferință și mai mici salarii ca în Valea Prahovei“⁶⁷. La această conferință se desemnează și lista de

⁵⁸ „Înainte“ din 19 iunie 1927.

⁵⁹ M. C. Stănescu, *op. cit.*, p. 125.

⁶⁰ Arh. St. Prahova, Fond. Chestura Poliției Ploiești, dosar 116/1926, f. 330; vezi și „Înainte“ din 23 iunie 1927 și 6 iulie 1927.

⁶¹ „Înainte“ din 3 iulie 1927.

⁶² *Ibidem*, din 12 iunie 1927.

⁶³ D.A.D., nr. 9 din 7 octombrie 1927, p. 198.

⁶⁴ S. Cutișteanu, Gh. I. Ioniță, *op. cit.*, p. 145.

⁶⁵ „Înainte“, din 29 noiembrie 1928.

⁶⁶ Florea Dragne, *op. cit.*, p. 282.

⁶⁷ „Înainte“ din 29 noiembrie 1928.

candidați ai Blocului pentru alegeri: Ilie Gheorghiu, N. Lambru, Gh. Florescu, S. Margulis, Cristea Stănescu, Ștefan Bontilă, precum și secretarul Comitetului Executiv al Regionalei Prahova al B.M.Ț., Valeriu Vlase⁶⁸. După această conferință, documentele relevă o tendință de accentuare a organizării de Comitete de șantiere, de întreprinderi și filiale ale B.M.Ț. în special la Mislea, Runcu și în satele din jurul schelelor petrolifere și în curs de formare la Țintea, Băicoi și Moreni, mai ales în urma suflului „proaspăt de organizare și de luptă” care „bate de pretutendeni și îndemnul de luptă care se accentuează din ce în ce mai mult”⁶⁹.

Cu prilejul deschiderii Conferinței anuale naționale a B.M.Ț. din 17 noiembrie 1928, în sala „Transilvania” din București a avut loc o mare întrunire la care au participat și delegați din Ploiești. Luînd cuvîntul Ion Gheorghe aduce salutul muncitorilor prahoveni și cere sprijinul în luptă, exprimîndu-și totodată bucuria de a găsi la această conferință, „oameni cu dor de muncă și însuflețiți de spiritul revoluționar”⁷⁰. Săteanul N. Lambru arată hotărîrea țărănimii prahovene de a lupta pentru B.M.Ț., „care singur va introduce împotriva capitalismului, regimul muncitoresc și țărănesc”, precizînd că „Noi țărani vrem să facem front unic larg cu muncitorii de la orașe, cu micii industriași, cu micii comercianți, care sînt și ei exploatați de capitaliștii mari, să luptăm cu toții împreună contra burgheziei”⁷¹. La această conferință se cerea legalizarea P.C.R. „...singurul partid de mase care apără, hotărît și fără șovăire, interesele muncitorilor de la orașe și sate...”, menționîndu-se că măsurile represive luate „împotriva Partidului Comunist Român nu va putea împiedica lupta sa, pentru că este rezultatul realității sociale și își va îndeplini misiunea istorică, oricine, oricît și oricîte piedici i se vor pune în cale”⁷².

Cu toate că și național-țărăniștii aflați la cîrma țării au căutat să împiedice activitatea B.M.Ț.⁷³, totuși această organizație reușește să țină mai multe întruniri publice electorale, unde se cerea alegătorilor să voteze lista B.M.Ț. deoarece este „singura formație de front unic, care reprezintă interesele păturilor producătoare de la sate și orașe”⁷⁴. La Cîmpina, în cadrul întrunirii B.M.Ț. din 5 decembrie 1928, desfășurată la sala „Bulevard”, vor participa și 4 membrii ai blocului de la Ploiești și 25 de tineri meseriași din localitate. Luînd cuvîntul, sendorul Ilie Gheorghiu din Cîmpina arăta că masele populare și-au pierdut încrederea în partidele politice burgheze deoarece promisiunea că vor aduce îmbunătățiri simțitoare în țară „este simplă demagogie”, criticîndu-se în special Partidul Național Liberal⁷⁵. Totodată Comitetul local Ploiești al B.M.Ț. organiza întruniri de propagandă și la sate, cum este cazul în comunele Runcu, Mislea și altele, fiind expuse ideile pentru care luptă această organizație⁷⁶.

⁶⁸ Arh. St. Prahova, Fond. nr. 265, dosar 4/1928, f. 96.

⁶⁹ „Înainte” din 6 decembrie 1928.

⁷⁰ *Ibidem*, din 21 noiembrie 1928.

⁷¹ *Ibidem*.

⁷² *Ibidem*, din 25 noiembrie 1928.

⁷³ Arh. St. București, Fond. Ministerul Afacerilor Interne, dosar 700/1928,

f. 5.

⁷⁴ „Înainte” din 6 decembrie 1928.

⁷⁵ Arh. St. Prahova, Fond. Prefectura Prahova, dosar 64/1928, f. 216.

⁷⁶ „Înainte”, din 16 decembrie 1928.

Cu ocazia desfășurării lucrărilor Congresului Uniunii micilor industriași la Ploiești, care va dezbate și necesitatea creerii unui partid propriu, Comitetul local al B.M.Ț. lansa chemare acesteia să intre în B.M.Ț. deoarece „micii industriași trebuie să-și caute aliații firești, care sînt muncitorii, în lupta împotriva marelui capital“⁷⁷.

Conform statisticilor oficiale, la aceste alegeri, în Prahova, B.M.Ț. a obținut 542 voturi⁷⁸. Dezbătînd rezultatul alegerilor parlamentare din 1928, Comitetul Executiv al B.M.Ț. considera că numărul voturilor obținute la nivel național este mic față de masa milioanei de alegători; aceasta se poate explica și datorită faptului că alegerile au avut loc la scurt timp după aducerea P.N.Ț. la putere. Increderea căpătată în P.N.Ț. (necompromis în urma guvernării — n.n.) cînd se afla în opoziție și făcea promisiuni privind înfăptuirea unor reforme democratice, nu s-a risipit, determinînd mase largi de țărani și muncitori să-i dea voturile, sau după cum afirma N. Lambru: „Demagogia și mizeria, care au crescut odată cu ea, a făcut din țărani dușmanii de moarte ai liberalilor. Și dacă național-țărăniștii au avut voturile țăranilor, le-au avut ca o răzbunare a țăranilor contra liberalilor“⁷⁹.

Blocul va colabora activ în județul Prahova cu sindicatele, deoarece se găseau „pe același drum al luptei declarate în fruntea căreia stă Partidul Comunist“, iar din această colaborare a rezultat o unitate a maselor muncitoare și apăsate spre libertate, spre dezrobire, spre o viață nouă“⁸⁰.

În perioada 1929—1933 B.M.Ț. și-a intensificat în Prahova activitatea pentru apărarea intereselor vitale ale oamenilor muncii, luptînd împotriva concesiilor, a încercărilor făcute de patronat de a ieși din criză pe seama muncitorilor. Un rol important în acțiunile revoluționare desfășurate în această perioadă l-au avut organizațiile locale ale B.M.Ț. care, sub conducerea comuniștilor, continuau bogata lor activitate de pînă atunci, sporindu-și forța și combativitatea, trecînd la acțiuni directe ca; răspîndiri de manifeste și organizarea de întruniri.

Conferința B.M.Ț. din Prahova din 13 ianuarie 1929, la care au participat 38 delegați, stabilea că „...sarcina noastră după alegeri este de a organiza temeinic scoaterea maselor de sub influența național-țărăniștilor“⁸¹. La Mislea, Runcu, Scorțeni și alte localități rurale, din jurul schelelor petrolifere, activitatea sindicatelor unitare și B.M.Ț. este deosebit de puternică, documentele menționînd că „se lucrează pentru sindicate și B.M.Ț.“, deși tendința de organizare este împiedicată⁸².

La 24 februarie 1929 localul Sindicatelor Unitare din Ploiești este înconjurat de poliție și siguranță, care au procedat la confiscarea de manifeste și arestarea unor fruntași ai mișcării comuniste și sindicale din Prahova, ca: CRISTEA ISTRATE, FLORICA SORESCU, DUMITRU ȘERBAN, MARIN RĂDUȚU și GH.

⁷⁷ *Ibidem*, din 13 decembrie 1928.

⁷⁸ Florea Dragne, *op. cit.*, p. 282.

⁷⁹ „Înainte“, din 21 noiembrie 1928.

⁸⁰ *Ibidem*, din 13 decembrie 1928.

⁸¹ *Ibidem*, din 27 martie 1929; vezi și „Viața muncitoare“ din 1 mai 1929.

Cu ocazia acestei conferințe se adoptă și o rezoluție pentru amnistie generală împotriva războiului și pentru apărarea Uniunii Sovietice (*Ibidem*).

⁸² „Munca zilnică“, din 2 martie 1929.

FLORESCU care vor fi eliberați numai la intervenția energetică a unei delegații de muncitori la Prefectură. Comuniștii au organizat, prin intermediul B.M.Ț., numeroase acțiuni de protest împotriva exploatării capitaliste, demascându-se măsurile luate de organele de ordine pentru restrângerea activității Blocului⁸³.

La întrunirea B.M.Ț. din luna ianuarie 1930 de la Ploiești, la care au participat 22 de comuniști și 6 țărani din satele din împrejurimile orașului Ploiești, s-a ales comitetul executiv local format din 11 persoane, precum și cel din județ⁸⁴.

Participarea la alegeri a B.M.Ț. în condițiile crizei economice avea ca scop „de a demasca esența burghezo-capitalistă a exploatării îndreptată împotriva clasei muncitoare și țăranimii și a păturilor sărace în general din orașe și sate...”; în această perioadă campania politică electorală a blocului avea „ca bază și centru de greutate”, fabricile și uzinele⁸⁵. Și de această dată, autoritățile încearcă să împiedice mitingurile organizate de B.M.Ț. Astfel, în ziua de 2 februarie 1930 o întrunire este împiedicată de poliție care va opri la podul Gării de sud circa 80 de muncitori de la rafinăria „Orion”. Aceștia „plecaseră de la lucru în grupuri”, pentru a participa la întrunire⁸⁶.

Comisariatul de Poliție Cimpina raporta Chesturii Poliției Ploiești că la întrunirea organizației social-democrate din localitate, din 29 februarie 1930, la care au participat 300 de persoane, printre care: Janeta Maltnus, Nicu Rădulescu, Gogu Rădulescu, Dr. Ilie Horodniceanu din Ploiești, s-a hotărât ca pentru alegerile comunale din 1930 să se facă un cartel electoral cu organizația P.N.T. din localitate „numai spre a da lovitură partidului liberal să nu poată veni la cîrma Comunei”. Vorbitorii fac „apel ca toți să dea votul partidului socialist”, deoarece „interesul nostru este mare ca să nu vină liberalii căci avînd Primăria și cum prin noua lege de organizare Poliția fiind în funcție de Primărie, venind liberalii ar însemna ca noi să fim oprîți de a mai face întruniri și să ni se puie iar piedici ca în trecut. Programul nostru intrînd în Comună ar fi facerea de trotoare, instalarea luminii la periferii, ajutoare pentru șomerii, azil pentru bătrîni și văduve și tot ce se va putea face pentru a veni în ajutorul muncitorilor. Fiți conștienți de votul vostru și dați votul vostru partidului Național-Țărănesc căci vi-l dați vouă”⁸⁷.

B.M.Ț. din Prahova va participa și la alegerile pentru cameră din iulie și cele comunale din decembrie 1932. Această organizație va depune o listă de candidați, care era așezată în ordinea listelor după cea a grupării lui C.Z. Codreanu. Guvernul național-țărănesc, de sub conducerea lui Al. Vaida-Voevod, ținea cu orice preț să nu se mai repete situația din 1931 cînd candidații B.M.Ț. reușiseră să fie aleși în mai multe județe.

La alegerile din 1933 B.M.Ț. nu va mai participa deoarece autoritățile, în ajunul marilor lupte revoluționare, iau măsuri pentru dizolvarea a numeroase organizații ale clasei muncitoare printre care și B.M.Ț.⁸⁸, fapt care a constituit un

⁸³ „Viața muncitoare”, din 1 mai 1929.

⁸⁴ Arh. St. Prahova, Fond. Chestura Poliției Ploiești, dosar 253/1930, f. 74.

⁸⁵ *Ibidem*, dosar 182/1929, f. 116—118.

⁸⁶ Arhiva Institutului de Studii Istorice și Social-Politice de pe lângă C.C. al P.C.R., dosar 10730, f. 6 (în continuare se va cita prin sigla Arh. I.S.I.S.P.).

⁸⁷ Arh. St. Prahova, Fond. nr. 265, dosar 5/1929, f. 63.

⁸⁸ Muzeul de Istorie și Arheologie Prahova, SXIV, P.16/3 original.

nou și puternic atac al claselor dominante împotriva maselor muncitoare de la orașe și sate, lipsind astfel Partidul Comunist de posibilitatea unor manifestări deschise prin intermediul acestei organizații de masă legale.

Dizolvarea B.M.Ț. nu a putut șterge însemnătatea pe care a avut-o această organizație. Importanța activității B.M.Ț. în Prahova este dată de faptul că aici se afla unul din cele mai puternice detașamente ale proletariatului român. De asemenea, trebuie ținut cont și că industria petrolului, predominantă în județ, avea o pondere deosebită în economia națională și orice acțiune a muncitorimii de aici genera ecouri majore.

Prin rezultatele pe care le-a obținut în Prahova, mai ales cele privind lupta pentru ridicarea conștiinței clasei muncitoare și dobândirea unor condiții mai bune de trai, B.M.Ț. și-a dovedit oportunitatea, devenind organizația legală cea mai reprezentativă a proletariatului român în anii 1926—1933. Deși a colaborat cu partide și organizații burgheze, organizațiile muncitorești n-au abdicat de la poziția de clasă, de la țelurile istorice ale proletariatului. Conlucrarea partidelor și organizațiilor politice burgheze cu B.M.Ț. și deci cu P.C.R. a fost recunoașterea directă de către acestea a influenței partidului comunist în rindul clasei muncitoare, a poporului român.